

Sygn. akt I C 2209/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Niemczyk

Protokolant: st. sekr. sąd. M. K.

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2016 roku w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. H.

przeciwko K. P. i M. P.

o zwolnienie spod egzekucji

I. zwalnia spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S., pod sygnaturami akt Km 367/16, Km 369/16 i Km 372/16 z wniosku wierzycieli M. P. i K. P. przeciwko dłużnikowi A. H. w części dotyczącej ruchomości w postaci:

a/ narożnika koloru beżowego;

b/ telewizora P. V.;

c/ pralki marki B.;

d/ zmywarki marki S.;

e/ video - rejestratora;

f/ odkurzacza marki R.;

g/ kosiarki spalinowej;

h/ piekarnika do zabudowy marki A.;

i/ lodówki marki S.;

j/ stołu kuchennego i sześciu krzeseł;

II. zwalnia spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S., pod sygnaturą akt Km 358/16 z wniosku wierzycieli M. P. i K. P. przeciwko dłużnikowi A. H. w części dotyczącej ruchomości w postaci:

a/ telewizora P. V.;

b/ video – rejestratora;

c/ odkurzacza marki R.;

d/ kosiarki spalinowej;

III. zasądza od pozwanego K. P. na rzecz powoda R. H. zwrot połowy kosztów postępowania, których szczegółowe wyliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu;

IV. zasądza od pozwanego M. P. na rzecz powoda R. H. zwrot połowy kosztów postępowania, których szczegółowe wyliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 2209/16

UZASADNIENIE

Powód R. H., reprezentowany przez radcę prawnego, w dniu 16.08.2016 roku wniósł pozew przeciwko K. P. i M. P. o zwolnienie spod egzekucji prowadzonych przez Komornika Sądowego A. S. przy Sądzie Rejonowym w Słupsku pod sygnaturami akt Km 367/16, Km 369/16, Km 372/16 ruchomości w postaci:

a/ narożnika koloru beżowego;

b/ telewizora P. V.;

c/ pralki marki B.;

d/ zmywarki marki S.;

e/ video - rejestratora;

f/ odkurzacza marki R.;

g/ kosiarki spalinowej;

h/ piekarnika do zabudowy marki A.;

i/ lodówki marki S.;

j/ stołu i sześciu krzeseł;

oraz w sprawie prowadzonej przez Komornika Sądowego A. S. przy Sądzie Rejonowym w Słupsku, sygnatura akt Km 358/16, ruchomości w postaci:

a/ telewizora P. V.;

b/ video – rejestratora;

c/ odkurzacza marki R.;

d/ kosiarki spalinowej.

Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód powołał się na to, że ruchomości zajęte w toku postępowań egzekucyjnych stanowią jego wyłączną własność, albowiem zawarł umowę majątkową małżeńską oraz umowę o podział majątku wspólnego, na mocy których stał się wyłącznym właścicielem ruchomości.

Pozwani K. P. i M. P., reprezentowani przez radcę prawnego, w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania z uwzględnieniem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 78 – 82, k. 108 – 112).

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podnieśli, zarzut:

- uznania za bezskuteczną w stosunku do pozwanych umowy majątkowej małżeńskiej ustanawiającej rozdzielność majątkową zawartej w dniu 11.08.2015 roku w formie aktu notarialnego rep. A nr (...), gdyż została zawarta po powstaniu wierzytelności pozwanych,
- pozorności oświadczeń woli małżonków R. H. i A. H. o podziale majątku wspólnego i nabycia przez powoda nieodpłatnie całego majątku wspólnego, w tym ruchomości będących przedmiotem sporu,
- uznania za bezskuteczną w stosunku do pozwanych umowy o podział majątku z dnia 11.08.2015 roku, zawartej z pokrzywdzeniem pozwanych.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11.08.2015 r. przed notariuszem w S. R. R. R. H. i A. H. zawarli umowę majątkową małżeńską ustanawiającą rozdzielność majątkową.

(dowód: kopia umowy majątkowej małżeńskiej k. 21 – 22)

W dniu 11.08.2015 r. przed notariuszem w S. R. R. R. H. i A. H. zawarli umowę o podział majątku wspólnego.

W §1 umowy stawający małżonkowie R. H. i A. H. oświadczyli, że w skład ich majątku wspólnego wchodzi m.in.:

1/ nieruchomość zabudowana oznaczona w ewidencji gruntów jako działka numer (...) położona w S. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi księgę wieczystą kw nr (...);

2/ ruchomości:

a/ będące wyposażeniem budynku mieszkalnego stanowiącego część składową wyżej opisanej nieruchomości;

b/ ruchomości:

- wyposażenie przedpokoju: meble drewniane, lustro,

- wyposażenie łazienki na parterze: **pralka B.**,

- wyposażenie kuchni: **lodówka wolnostojąca S.**, płyta indukcyjna w zabudowie A., **piekarnik w zabudowie A.**, kuchenka mikrofalowa w zabudowie A., ekspres ciśnieniowy do kawy D. L., **zmywarka pod zabudowę do naczyn S. (omyłkowo wpisana w akcie notarialnym jako marka B.)**, meble kuchenne na wymiar,

- wyposażenie salonu **sofa Kenia - narożnik**, telewizor L. (...) cali, szafka pod telewizor, kino domowe S., **stół z sześcioma krzesłami**, orbitek do ćwiczeń, laptop H. (...) cali, drukarka B., komoda, komputer Notebook – laptop H., **odkurzacz R.**,

- wyposażenie sypialni: sypialniane łóżko, dwie szafki nocne, dwie komody, **telewizor P.**,

- wyposażenie pokoju dziecięcego: meble I., łóżko pojedyncze z szufladami,

- wyposażenie pokoju dziecięcego na piętrze: telewizor plazmowy P., radioodtwarzacz P. (jamnik), konsola gier S. P. S. 3, meble I., komputer Notebook – laptop H.,

- wyposażenie łazienki na piętrze – pralka I., pralko – suszarka – A.,
- aparat fotograficzny – lustrzanka N.,
- trzy rowery,
- **kosiarka**,
- sprężarka,
- wiertarka udarowa B.,
- wyrzynarka B.,
- wkrętarka B..

W §2 ust. 1 pkt. 1 i 3 umowy strony postanowiły, że wyłącznym właścicielem opisanej nieruchomości i wszystkich ruchomości (bliżej opisanych w § 1 aktu) staje się R. H..

W § 2 ust. 2 umowy R. H. zobowiązał się do ustanowienia na rzecz A. H. na opisanej wyżej nieruchomości położonej w S. przy ulicy (...) nieodpłatnej i dożywotniej służebności osobistej mieszkania, polegającej na prawie do zamieszkiwania przez A. H. w całym budynku mieszkalnym oznaczonym numerem (...) bez prawa do nieodpłatnego czerpania przez uprawnioną energii elektrycznej, ciepłej, wody, gazu.

(dowód: kopia umowy o podział majątku wspólnego k. 23 – 28; wydruk z poczty elektronicznej wraz z załącznikiem „wyposażenie lokalu” k. 122 – 123; zeznania świadka R. P. złożone na rozprawie w dniu 13.10.2016 r. czas nagrania 00:31:34, 00:38:58 e – protokół k. 92, zeznania świadka A. H. złożone na rozprawie w dniu 13.10.2016 r. czas nagrania 01:12:21 e – protokół k. 94, zeznania powoda R. H. złożone na rozprawie w dniu 14.11.2016 r. czas nagrania 00:09:58 e – protokół k. 126)

W dniu 23.03.2016 r. R. H. kupił **rejestrator** CVI 8 kan. za kwotę 990,27 zł brutto.

(dowód: faktura z dnia 23.03.2016 r. k. 34)

W dniu 22.07.2016 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S. w sprawach sygn. akt Km 367/16, Km 369/16, Km 372/16 i Km 358/16 zajął na zaspokojenie wierzytelności przypadających wierzycielom K. i M. P. od dłużnika A. H. na podstawie tytułu wykonawczego VI GNc 1123/15, 1130/15, 1132/15, 1127/15, ruchomości w postaci:

- narożnika koloru beżowego,
- telewizora P. V.,
- pralki marki B.,
- zmywarki marki S.,
- video - rejestratora,
- odkurzacza marki R.,
- kosiarki spalinowej,
- piekarnika do zabudowy marki A.,
- lodówki marki S.,

- stołu i sześciu krzeseł.

(dowód: kopia protokołu zajęcia ruchomości z dnia 22.07.2016 r. k. 14 – 15)

W dniu 25.07.2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S. wystosował do powoda R. H. zawiadomienie o zajęciu ruchomości będących we władaniu dłużnika A. H.:

- narożnika koloru beżowego,
- telewizora P. V.,
- pralki marki B.,
- zmywarki marki S.,
- video rejestratora,
- odkurzacza marki R.,
- kosiarki spalinowej,
- piekarnika do zabudowy marki A.,
- lodówki marki S.,
- stołu i sześciu krzeseł.

(dowód: kopia zawiadomienie Komornika Sądowego osoby trzeciej o zajętych ruchomościach z dnia 25.07.2016 r. k. 16)

Pismami z dnia 27.07.2016 roku R. H. wezwał K. P. i M. P. do zwolnienia zajętych ruchomości przez Komornika Sądowego w S. A. S. w postępowaniach egzekucyjnych sygn. akt Km 358/16, Km 367/16, Km 369/16, Km 372/16.

(dowód: wezwania z dnia 27.07.2016 r. k. 17 – 18)

Pełnomocnik pozwanych w piśmie z dnia 3.08.2016 roku kierowanym do Komornika sądowego i R. H. wskazał, że zwalnia spod egzekucji prowadzonej pod sygnaturą Km 358/16 ruchomości w postaci: narożnik, pralkę B., zmywarkę S., piekarnik do zabudowy A., lodówkę S., stół rozkładany i sześć krzeseł.

(dowód: pismo z dnia 3.08.2016 r. k. 19, pismo z dnia 3.08.2016r. k. 20)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Na mocy przepisu art. 841 § 1, 2 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa.

Jeżeli dłużnik zaprzecza prawu powoda, należy oprócz wierzyciela pozwać również dłużnika.

Powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych.

Bezsporne w sprawie było to, że dłużnik A. H. nie zaprzecza prawu powoda do ruchomości objętych żądaniem pozwu.

Ponieważ ruchomości zostały zajęte w postępowaniu egzekucyjnym w dniu 22.07.2016 roku, a pozew wniesiono w dniu 16.08.2016 roku, oczywistym było to, że pozew został wniesiony do sądu przed upływem miesiąca od dnia dowiedzenia się przez R. H. o naruszeniu praw do ruchomości.

Na powódzie ciążył ciężar wykazania, że skierowanie do niego egzekucji prowadzonej przeciwko dłużnikowi A. H. narusza prawa powoda. Powód temu obowiązкови sprostał.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar wykazania zawarcia umowy o podział majątku wspólnego dla pozoru oraz uznania, że umowa o ustanowieniu rozdzielności majątkowej małżeńskiej i umowa o podział majątku wspólnego jest bezskuteczna wobec pozwanych – spoczywał na pozwanych. Pozwani temu obowiązкови nie sprostali.

Jak stanowi przepis art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Pierwszą i zasadniczą cechą stanowi brak zamiaru wywołania skutków prawnych. Osoba składająca oświadczenie woli, w każdym wypadku pozorności, nie chce, aby powstały te skutki prawne, które normalnie prawo z tego typu oświadczeniem łączy. (tak Biruta Lewaszkiewicz-Petrykowska, komentarz do art. 83 k.c., lex).

Składając kopię aktu notarialnego dotyczącego zawarcia majątkowej umowy małżeńskiej i umowy o podział majątku wspólnego jak również zeznaniami świadka A. H. i dowodem z przesłuchania powoda, powód wykazał, że przysługuje mu prawo własności ruchomości zajętych w toku postępowania egzekucyjnego, które były nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. Fakt zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej i dokonanie podziału ruchomego majątku wspólnego w formie aktu notarialnego dowodzi nabycie na wyłączną własność ruchomości przez R. H..

Natomiast kopia faktury VAT dotycząca rejestratora (k. 34) dowodzi, że powód nabył ten sprzęt po ustaniu wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, co potwierdza dodatkowo dowód z przesłuchania powoda, który potwierdził, że nabył własność tego sprzętu.

Ograniczenie się do zarzutu zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej i umowy o podział majątku wspólnego dla pozwu jest niewystarczające. Analiza umowy o podział majątku wspólnego, w której A. H. ma zagwarantowaną służebność osobistą mieszkania wskazuje na to, że strony tej umowy zamierzały podzielić się majątkiem, który zgromadziły w trakcie trwania wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, zabezpieczając przy tym żonie powoda prawo do zamieszkiwania w nieruchomości. Oznacza to, że zamiarem stron był podział majątku wspólnego. Fakt dokonania ważnej czynności prawnej podziału majątku wspólnego (nie dla pozoru) potwierdza również dowód z zeznań świadka A. H. i dowód z przesłuchania powoda, którzy decyzję o dokonanym podziale majątku wspólnego uzasadniali niesłuszną egzekucją skierowaną wyłącznie przeciwko jednemu ze współników spółki cywilnej (żonie powoda) i koniecznością uchronienia przed egzekucją majątku zgromadzonemu w przeważającym stopniu ze środków pochodzących z majątku osobistego powoda (praw do lokali stanowiących majątek osobisty powoda).

Dowodzi to temu, że zamiarem stron umowy o podział majątku wspólnego było przeniesienie na wyłączną własność składników ujętych w akcie notarialnym na powoda (w tym zmywarki marki S., a nie jak omyłkowo wskazano w akcie notarialnym marki B.). Czynność ta nie była w związku z powyższym dokonana dla pozoru.

Nabycie przez powoda video – rejestratora po ustaniu wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej oznacza, że powód jest wyłącznym właścicielem tej rzeczy.

Obrona pozwanych oparta na zarzucie dokonania czynności z pokrzywdzeniem wierzycieli, nie mogła skutkować oddaleniem żądania pozwu o zwolnienie spod egzekucji.

Na mocy przepisu art. 527 § 1, 2 i 3 k.c. gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Bezskuteczność względna czynności prawnej (umowy), o której mowa w art. 527 k.c., nie powstaje ipso iure ani wskutek złożenia stosownego oświadczenia woli przez osobę uprawnioną. Wymaga ona stwierdzenia w **orzeczeniu sądowym**, wydanym w trybie procesowym na skutek wniesienia powództwa. W wypadku roszczenia pauliańskiego orzeczenie o stwierdzeniu bezskuteczności czynności prawnej ze względu na określoną wierzycielność ma charakter kształtujący i dopiero w jego wyniku powstaje stan umożliwiający wierzycielowi wykorzystywanie przysługujących mu uprawnień (wyrok SA w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2005 r., I ACa 724/05, LEX nr 186145; wyrok SA w Poznaniu z dnia 15 października 2008 r., I ACa 418/08, LEX nr 466425). W rezultacie takiego orzeczenia, które ma **charakter konstytutywny** i wywołuje skutki ex tunc, zaskarżona umowa w stosunku do osoby trzeciej, która wystąpiła o uznanie jej za bezskuteczną, traktowana jest tak, jakby w ogóle nie była zawarta. Uznanie umowy za bezskuteczną jedynie wobec określonej osoby trzeciej oznacza, że umowa ta pozostaje ważna i nadal wywołuje zamierzone przez strony skutki prawne w takim zakresie, w jakim można to pogodzić z realizacją roszczeń tej osoby trzeciej (zob. szerzej M. Litwińska, Bezskuteczność względna czynności prawnej, PPH 1996, nr 7, s. 35 i n.; M. Pyziak-Szafnicka, Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika, Warszawa 1995; E. Łętowska, Prawo do rzeczy..., s. 429 i n.; Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, s. 446 i n.; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2008, s. 333 i n.; W. Czachórski, Zobowiązania, 2009, s. 384; por. wyrok SA w Warszawie z dnia 11 lipca 2012 r., I ACa 1230/11, LEX nr 1216421). Wyrok uznający na podstawie art. 527 k.c. bezskuteczność określonej czynności prawnej przenoszącej przedmiot lub prawo z majątku dłużnika do majątku osoby trzeciej nie powoduje ich powrotu do majątku dłużnika, lecz jedynie daje wierzycielowi prawo zaspokojenia się z tego przedmiotu lub prawa, pozostających w majątku osoby trzeciej, przed jej wierzycielami. Wierzyciel może prowadzić egzekucję z tego przedmiotu lub prawa na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi, bez konieczności uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko osobie trzeciej (postanowienie SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CSK 375/10, LEX nr 786396; por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 października 2011 r., II CSK 3/11, LEX nr 1043997). (tak Andrzej Janiak, komentarz do art. 527 k.c., lex).

Uznać zatem należy, że oparcie obrony przez pozwanych na zarzucie dotyczącym dokonania czynności prawnych z pokrzywdzeniem wierzycieli jest niewystarczające.

Pozwani nie wykazali, ani nie powoływali się na to, że zapadło orzeczenie w sprawie uznania za bezskutecznych wobec M. P. i K. P. umów znoszącej wspólność ustawową majątkową małżeńską i o podział majątku wspólnego.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach spraw Sądu Gospodarczego, aktach egzekucyjnych jak (pkt. 5 i 6 odpowiedzi na pozew k. 78 verte – 79) i dowód z zeznań świadka K. L., albowiem dowody te nie miały znaczenia w sprawie.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie przepisu art. 155 § 1 k.c. w zw. z art. 841 § 1 k.p.c. zwolnił spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S., pod sygnaturami akt Km 367/16, Km 369/16 i Km 372/16 z wniosku wierzycieli M. P. i K. P. przeciwko dłużnikowi A. H. w części dotyczącej ruchomości w postaci:

- a/ narożnika koloru beżowego;
- b/ telewizora P. V.;
- c/ pralki marki B.;
- d/ zmywarki marki S.;
- e/ video - rejestratora;
- f/ odkurzacza marki R.;
- g/ kosiarki spalinowej;
- h/ piekarnika do zabudowy marki A.;
- i/ lodówki marki S.;
- j/ stołu kuchennego i sześciu krzeseł;

o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Na podstawie przepisu art. 155 § 1 k.c. w zw. z art. 841 § 1 k.p.c. sąd zwolnił spod egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku A. S., pod sygnaturą akt Km 358/16 z wniosku wierzycieli M. P. i K. P. przeciwko dłużnikowi A. H. w części dotyczącej ruchomości w postaci:

- a/ telewizora P. V.;
- b/ video – rejestratora;
- c/ odkurzacza marki R.;
- d/ kosiarki spalinowej;

o czym orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku.

Powód jest stroną wygrywającą sprawę.

Na mocy przepisu art. 105 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. sąd zasądził od pozwanego K. P. na rzecz powoda R. H. zwrot połowy kosztów postępowania, których szczegółowe wyliczenie pozostawił referendarzowi sądowemu, o czym orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku.

Na mocy przepisu art. 105 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. sąd zasądził od pozwanego M. P. na rzecz powoda R. H. zwrot połowy kosztów postępowania, których szczegółowe wyliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu, o czym orzekł w punkcie czwartym sentencji wyroku.